

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908. Andra Kammaren. N:o 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde Andra Kammaren till lagtima möte här i hufvudstaden i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsalen

Onsdagen den 15 januari

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för städerna Vänersborg och Ämål herr *L. W. S. Lothigius* såsom den ledamot, hvilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Mina herrar! Jag får värdsamt hälsa kammarens ledamöter välkomna till Riksdagen och förklarar härmed kammarens första sammanträde under innevarande riksmöte vara öppnadt.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagaf, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, äfvensom att kansli-biträden och vaktbetjäning blifvit till erforderligt antal af honom för tillfället antagna; och blefvo på framställd proposition dessa åtgärder af kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrifna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 14 januari 1908.

Sedan på grund af stadgandet i § 32 riksdagsordningen statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de af Riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafull-

makter, som jämlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde före Riksdagens sammanträde äga rum, så infunno sig nu af de utaf Riksdagen valda fullmäktige i riksbanken herrar vice ordföranden bland fullmäktige filosofie doktorn H. R. Törnebladh, filosofie doktorn S. G. von Friesen och revisionssekreteraren C. Berg samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige juris doktorn P. A. H. Cavalli, kamreraren V. L. Moll och byråchefen A. Hammarström.

Vid granskning af de till justitiedepartementet inkomna fullmakterna för ledamöter af Riksdagens Andra Kammare anmärktes såsom afvikelser från det i riksdagsordningens § 20 föreskrifna formulär, att i fyra fullmakter riksdagsmannauppdraget angifvits afse tiden »till den 1 januari 1909» och ej såsom det enligt formuläret bort heta »till den 1 januari år 1909». Då öfriga granskade fullmakter befunnos utfärdade i föreskrifven form och då ofvan anmärkta afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet att därigenom meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos samtliga fullmakterna böra godkännas.

Hvad sålunda förekommit skulle genom protokoll meddelas Andra Kammaren, hvarjämte förteckning å kammarens ledamöter enligt de inkomna och granskade fullmakterna skulle tillika med fullmakterna till kammaren öfverlämnas.

In fidem
P. M. af Ugglas.

Den i protokollet omförmälda förteckningen var af följande lydelse:

Förteckning å de ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, för hvilka efter 1907 års lagtima riksdags afslutande fullmakter till justitiedepartementet inkommit.

Stockholms stad	försäkringstjänstemannen Knut Abel Tengdahl;
Lysings och Göstrings härad	landtbrukaren David Hjalmar Pettersson i Bjälbo;
Kristianstads stad	assessorn Bror Petrén;
Luggude domsagas norra valdistrikt	landtbrukaren Otto Sigfrid Persson i Plöninge;
Göteborgs stad	redaktören Anders Christensson Lindblad;
Nordmarks härad	bruksägaren Per Fredrik Canell å Koppom.

§ 4.

Vid härefter företaget upprop af kammarens ledamöter befunnos samtliga ledamöter närvarande förutom friherre A. T. Adelswärd samt herrar J. E. Centerwall, J. Hellgren och C. G. Sædén.

Herr ordföranden förmälte, att från herr Centerwall inkommit läkarbetyg, utvisande att han till följd af sjukdom vore urståndsatt att iakttaga inställelse.

§ 5.

Herr ordföranden tillkännagaf, att hans excellens herr statsministern Lindman afvaktade budskap om afslutande af uppropet,

hwarefter han ville infinna sig för att meddela kammaren Kungl. Maj:ts beslut angående talman och vice talman i kammaren, samt att ordföranden uppdragit åt herrar K. E. H. Hildebrand och H. Wijk att underrätta hans excellens herr statsministern, att uppropet vore verkställt och kammaren redo att mottaga honom.

§ 6.

Hans excellens herr statsministern inträdde nu samt uppläste Kungl. Maj:ts öppna bref angående förordnande af talman och vice talman i denna kammare, enligt hvilket förordnats till talman representanten för staden Norrköping herr *Axel Swartling* och till vice talman representanten för Bräkne domsaga herr *Pehr Pehrson* i Törneryd.

§ 7.

Ålderspresidenten öfverlämnade ordförandeklubban till herr talman, hwarefter denne hälsade kammaren med följande tal:

Mina herrar! Då vi nu samlas till förnyadt riksdagsarbete, dröja våra tankar med vemod, vördnad och tacksamhet vid minnet af den ädle konung, vid hvars bår konungahus och folk nyligen stodo försänkta i sorg.

Tack vare sin långa regeringstid och de ärligen återkommande riksdagarna har konung Oscar II stått i en varaktigare och lifigare förbindelse med folkets representanter än någon föregående regent. Och när vi nu sörja hans bortgång, förtjänar det förvisso att i riksdagen erinra därom, att den konstitutionella utveckling, hvartill 1866 års representationsreform lade grunden, fullföljts och kommit nära fullbordan under konung Oscars trofasta hägn. Förenandet af konungamaktens själfständighet med folkfrihetens grundsatser var härvid alltid hans ögonmärke, liksom det är våra grundlagars.

Samma hägnande omvårdnad ägnade konung Oscar åt alla de nationella frågor, hvilkas öde berodde på hans afgörande. Han älskade och trodde på sitt svenska folk och förtröstade därför på dess framtid.

Detta hopp vilja vi ej komma på skam, och med trofasthet sluta vi oss kring vår nye konung, därmed gengäldande hans valspråk »med folket för fosterlandet», som blifvit oss till en erinran ej blott om svensk konungs ledareskap, utan också om folkets eget djupa ansvar för sina öden.

Af folkets män hafva riksdagsmännen det största ansvaret. Må känslan häraf aldrig försvagas och må själfuppoffringens anda icke svika inom något lager af vårt folk, när fosterlandets väl bjuder!

Detta är min önskan för all framtid, då det nya riksdagsåret nu börjar, och jag — ånyo såsom talman — värdsamt anhåller att få vara innesluten i mina ärade kammarkamraters välskap och förtroende.

Mätte Guds välsignelse följa våra arbeten!

§ 8.

Upplästes ånyo det under § 3 härofvän intagna protokollet, hwarefter kammaren med godkännande af de däri omförmälda fullmakterna för-

klarade herrar Tengdahl, Pettersson i Bjälbo, Petré, Persson i Plöninge, Lindblad i Göteborg och Canell behöriga till riksdagsmannakallets utfvande; och lades protokollet till handlingarna.

§ 9.

Kammaren beslöt att lägga Kungl. Maj:ts i § 6 omförmälda bref till handlingarna.

§ 10.

Föredrogs ånyo det i § 4 omnämnda läkarbetyget, och blef det för herr Centerwall sålunda anmälda förfallet af kammaren godkänt.

§ 11.

Herr talmannen anmälde, att någon ansökning till sekreterarbefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val af sekreterare.

Denna hemställan bifölls af kammaren, hvarefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valedarnes öppnande och uppräknings valet hafva så utfallit, att till sekreterare utsetts kammarrättsrådet *Herman Palmgren* med 221 eller alla afgifna röster.

Sekreteraren, som härefter på kallelse inställde sig, öfvertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

Albin Ahlstrand.

K. Beckman.

§ 12.

Efter hemställan af herr talmannen beslöt kammaren att vid plenum fredagen den 17 januari välja tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna, två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kansli-personal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 13.

Till talarplatser för ledamöter, som kunde vilja däraf begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag de två för ändamålet anordnade, på hvardera sidan om talmansbordet befintliga platserna.

§ 14.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande öfverlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning af dessa biljetter finge genom sekreteraren ske efter slutet af kammarens sammanträde denna dag, med iakt-

tagande att de för ledamöterna från Stockholms stad och hvart och ett af rikets län afsedda biljetterna utlämnades till Stockholms stads och hvarje läns äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Denna hemställan bifölls.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 12,1 e. m.

In fidem.

Herman Palmgren.
